

อำนาจการสอบสวนของเจ้าพนักงานสรรพากรในความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร

นายเลิศสิน สุวรรณปทุมเลิศ

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-7144-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INVESTIGATING AUTHORITY OF REVENUE OFFICER IN TAX CRIMINAL OFFENCE

Mr.Lertsin Suwanpathumlert

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic year 2004

ISBN 974-17-7144-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อำนาจการสอบสวนของเจ้าพนักงานสรรพากรในความผิดอาญา
เกี่ยวกับภาษีอากร

โดย

นายเลิศสิน สุวรรณปทุมเลิศ

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

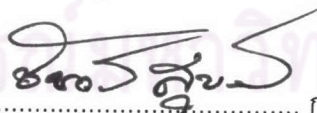

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรรวดี อังค์สุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์มัทยา จิตติรัตน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยเกษม นิตสิริ)

..... กรรมการ
(พลตำรวจตรีชัชวาลย์ สุขสมจิตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์)

นายเลิศสิน สุวรรณปทุมเลิศ : อำนวยการสอบสวนของเจ้าพนักงานสรรพากรในความผิดอาญา
เกี่ยวกับภาษีอากร. (INVESTIGATING AUTHORITY OF REVENUE OFFICER IN TAX
CRIMINAL OFFENCE) อ. ที่ปรึกษา : รศ.มัทยา จิตติรัตน์, 138 หน้า. ISBN 974-17-7144-4.

ประมวลรัษฎากรมีการกำหนดองค์ประกอบการกระทำความผิด และโทษทางอาญาเอาไว้จึงเป็น
กฎหมายอาญาประเภทหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดีการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวล
รัษฎากรนั้นยังคงมีความแตกต่างกับการกระทำความผิดอาญาทั่วไป กล่าวคือ การกระทำความผิดอาญา
เกี่ยวกับภาษีอากรนั้นไม่มุ่งเน้นกระทำต่อชีวิตและร่างกาย แต่มุ่งเน้นต่อทรัพย์สินเป็นหลักโดยใช้ความรู้
ความสามารถและความชำนาญในระบบภาษี เช่น หลีกเลี่ยงภาษี ข้อโกงทางภาษี เป็นต้น ดังนั้นการ
กระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรจึงเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง อำนวยการ
สอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรของเจ้าพนักงานตำรวจจะเกิดขึ้นได้โดยการร้องทุกข์จากเจ้าพนักงาน
สรรพากรทั้งนี้ภายใต้บังคับของประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 8 ระบบการสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับภาษี
อากรดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในชั้นเจ้าพนักงานสรรพากรและเจ้าพนักงานตำรวจ โดยมีทั้งปัญหาข้อ
กฎหมายและปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การจำกัดอำนาจในการเริ่มดำเนินคดีอาญาของเจ้า
พนักงานตำรวจ การรั่วไหลของพยานหลักฐาน การติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าพนักงานสรรพากรและ
เจ้าพนักงานตำรวจ เป็นต้น

การแก้ไขปัญหาการสอบสวนดังกล่าวข้างต้น จึงควรใช้รูปแบบการสอบสวนที่แตกต่างกันตาม
ประเภทคดีตามลำดับดังนี้ ประเภทที่ 1.การกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งเป็นกรรมเดี่ยวแต่
ผิดกฎหมายหลายบท ควรใช้รูปแบบการสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษมาใช้เพราะคดีประเภทนี้
ส่วนใหญ่เป็นการกระทำความผิดที่มีโทษทั้งตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลรัษฎากร ดังนั้นจึง
ควรนำระบบการสอบสวนของกรมสอบสวนคดีพิเศษมาใช้ โดยการให้ทั้งเจ้าพนักงานตำรวจและเจ้า
พนักงานสรรพากรร่วมกันสอบสวนความผิดอาญาประเภทนี้ ประเภทที่ 2.การกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับ
ภาษีอากรซึ่งเป็นกรรมเดี่ยวผิดกฎหมายบทเดียว เช่น การกระทำความผิดตามมาตรา 3 ทวิ แห่งประมวล
รัษฎากร เป็นการกระทำความผิดที่เป็นกรรมเดี่ยวและผิดกฎหมายตามประมวลรัษฎากรเพียงบทเดียว ถ้า
ผู้กระทำความผิดไม่ยอมชำระค่าปรับตามที่เจ้าพนักงานสรรพากรเปรียบเทียบ ก็ควรให้เจ้าพนักงาน
สรรพากรมีอำนาจสอบสวนความผิดนั้นทันที

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2547.....

ลายมือชื่อนิสิต.....เลิศสิน.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4486105034 : MAJOR LAW

KEY WORD: INVESTIGATING AUTHORITY / TAX CRIMINAL OFFENCE

LERTSIN SUWANPATHUMLERT : INVESTIGATING AUTHORITY OF REVENUE OFFICER IN TAX CRIMINAL OFFENCE. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.MUTTAYA JITTIRAT, 138 pp. ISBN 974-17-7144-4.

The Revenue Code of Thailand stipulates the specified elements of criminal offence action and its penalty. Thus, it could be classified as a criminal law. Despite its unique characteristic, tax criminal offence under the law of the Revenue Code is different from general criminal offence which focuses on physical body and life. Tax offence action's objectives emphasize solely on property or money related benefits through utilization of tax knowledge and skilled experience relating to tax system of offender such as tax avoiding or tax fraudulent, etc. Therefore, tax criminal offence is apparently defined as one of economic crimes. In theory, police's investigating authority in tax criminal offence may emerge when revenue officer under the proclamation of revolution team No.8. makes a petition. According to the proclamation, the investigation system in line with tax criminal offence has raised problems in both level of revenue officer and investigation level. The problems brought into consideration can not only be found as legal problem, but also law enforcement; for example, restriction of the police's power to initiate investigation, uncontrollable revelation of concerned evidences, and communication between revenue officer and investigating police, etc.

In my point of view, to resolve the investigating problems, the investigation system must accordingly depend on the type of tax criminal case as follows. Category 1. One and the same act of criminal offence applicable to several rules of law, the investigation system appropriating to such case is the Special Investigation Unit (SIU) because the criminal penalties applicable to most of related cases are regulated in both Penal Code and Revenue Code. By implementing such procedure, the revenue officer must work with the police. Category 2. One and the same act of criminal offence applicable to only one rule of law ; for example, the tax criminal offence under Section 3 bis of the Revenue Code. The revenue officer will be authorized to immediately investigate when offender refuses to pay a fine under revenue officer's decision.

Field of study.....LAWS.....

Student's signature.....

Academic year.....2004.....

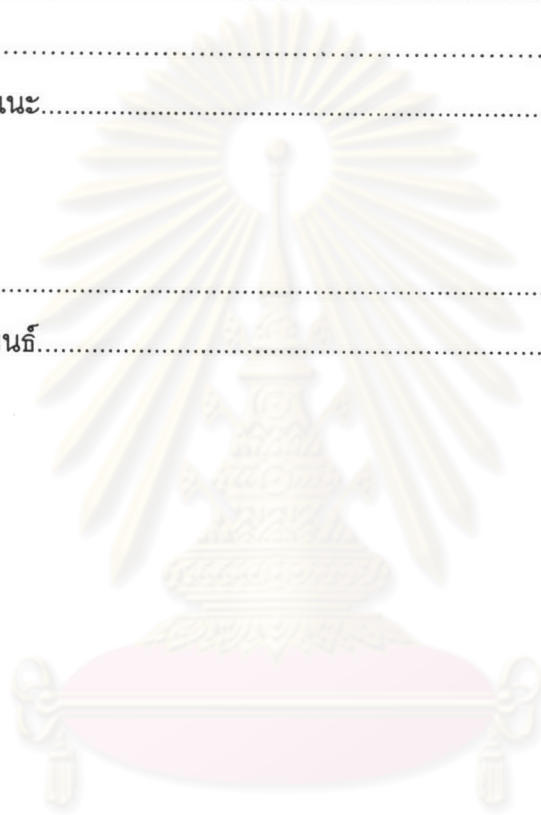
Advisor's signature.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
บทที่ 2 ความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร.....	6
2.1 ความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรกับความผิดอาญาทั่วไป.....	7
2.1.1 ความหมายของกฎหมายอาญา.....	7
2.1.2 หลักเกณฑ์ความรับผิดทางอาญา.....	8
2.1.3 ลักษณะโทษทางอาญา.....	10
2.2 ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร.....	13
2.2.1 ความรับผิดทางแพ่งเกี่ยวกับภาษีอากร.....	14
2.2.2 ความรับผิดทางอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร.....	16
2.3 ความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากรกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	18
2.3.1 ความหมายของอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ.....	19
2.3.2 ลักษณะและการจำแนกการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับ ภาษีอากร.....	25

2.3.3	หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่บังคับใช้กฎหมาย ต่อความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร.....	34
บทที่ 3	การสอบสวนความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร	46
3.1	การสอบสวนความผิดอาญาโดยทั่วไป.....	46
3.1.1	การแบ่งแยกกระบวนการสอบสวนออกจากการฟ้องร้องคดี.....	47
3.1.2	กระบวนการสอบสวนและฟ้องร้องคดีอาญา.....	48
3.1.2.1	การสอบสวนชั้นเจ้าพนักงานตำรวจ.....	49
3.1.2.2	การฟ้องร้องคดีชั้นเจ้าพนักงานอัยการ.....	50
3.2	การสอบสวนความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร	51
3.2.1	ชั้นเจ้าพนักงานสรรพากร.....	52
3.2.1.1	แนวคิดและความเป็นมา.....	52
3.2.1.2	อำนาจของเจ้าพนักงานสรรพากรตามประมวลรัษฎากร.....	58
3.2.1.3	การร้องทุกข์ตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 8.....	71
3.2.2	ชั้นเจ้าพนักงานตำรวจ.....	76
3.2.2.1	แนวคิดและความเป็นมา.....	76
3.2.2.2	อำนาจการสอบสวนความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร.....	84
3.2.2.3	อำนาจในการฟ้องร้องคดีชั้นเจ้าพนักงานอัยการ.....	91
3.2.3	เจ้าพนักงานตามกฎหมายอื่นที่มีอำนาจสอบสวน.....	98
บทที่ 4	วิเคราะห์ปัญหาการสอบสวนความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร.....	102
4.1	ปัญหาชั้นเจ้าพนักงานสรรพากร.....	103
4.1.1	นโยบายของกรมสรรพากร.....	103
4.1.2	การเลือกรายดำเนินคดีอาญา.....	104
4.1.3	การตรวจสอบไตสวนและแจ้งการประเมินภาษี.....	106
4.2	ปัญหาชั้นเจ้าพนักงานตำรวจ.....	108
4.2.1	การจำกัดอำนาจในการเริ่มดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร.....	111

4.2.2 การรื้อไหลของพยานหลักฐาน.....	113
4.3 ปัญหาระหว่างชั้นเจ้าพนักงานสรรพากรและเจ้าพนักงานตำรวจ.....	116
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	118
5.2 บทสรุป.....	119
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	128
รายการอ้างอิง.....	132
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	137

ศูนย์วิทยพักร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย